

господарської діяльності своєчасно оптимізувати величину дебіторської заборгованості та скоротити строки її погашення, а також знизити ризик неповернення такої заборгованості, що суттєво вплине на результати загального аналізу фінансового стану господарюючого суб'єкта.

Список використаних джерел:

1. Колісник О.П. Теоретичні та практичні аспекти обліку і аналізу дебіторської заборгованості у сфері інформації та телекомунікацій /О.П. Колісник// Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics». - №15. - (2019). – С. 108-113. Режим доступу: <https://modecon.mnau.edu.ua>.

2. Проблеми та шляхи удосконалення дебіторської заборгованості як об'єкта обліку й аналізу /Т.В. Буднік, Є.П. Гнатенко// Глобальні та національні проблеми економіки. – Випуск 9. – 2016. – С.740-743.

3. Ямненко Г.Є Інформаційне забезпечення управління дебіторською заборгованістю /Г.Є. Ямненко// Глобальні та національні проблеми економіки. – Випуск 16. – 2017. – с.530-533.

ПРОБЛЕМИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА ГАРМОНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

*Конопліна О. О., канд. екон. наук, Васищенко Ю. В., магістр,
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

В умовах інтеграції України в світовий економічний простір бухгалтерський облік зазнав значного розвитку та змін шляхом впровадження міжнародних стандартів обліку і звітності у державному та приватному секторі. Це є одна з основних рушійних сил у інтеграційних процесах обліку. З кожним роком економіка зазнає позитивних змін шляхом розвитку ринкових відносин та інтеграцію у світове співтовариство.

Поширення процесу інтеграції економіки України у світовий економічний простір сприяла розгляду проблеми стандартизації та гармонізації бухгалтерського обліку і фінансової звітності.

Вагомий внесок у аналіз цієї проблеми зробили провідні вітчизняні вчені та науковці: Корчак В. С., Пасько О. В., Піддубна К. С., Тимчина Л. І., Ціцька Н. Є., Шипіна С. Б. Завдяки працям цих учених дане питання було розглянуто з різних точок зору.

Проте залишається невирішеною пролема процесу формування та вдосконалення системи нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку та звітності, а також питання, які потребують ширшого тлумачення з урахуванням євроінтеграційних процесів у державі.

Метою статті є визначення сутності реформування та гармонізації бухгалтерського обліку в умовах інтеграції України в Європейський Союз.

Фінансова звітність підприємств різних країн має певні відмінності, зумовлені соціальними, економічними та політичними чинниками. Відмінності у підходах до змісту фінансових звітів значно ускладнювали аналіз інформації та прийняття рішень в умовах розвитку міжнародної торгівлі, транснаціональних корпорацій, глобалізації фінансових ринків [1].

Впровадження міжнародних підходів до побудови національної системи бухгалтерського обліку та застосування міжнародних стандартів є основою реформованої національної системи бухгалтерського обліку.

Інтеграція тягне за собою багато наслідків, як позитивних, так і негативних. Євроінтеграційні процеси визначають виникнення нових проблемних питань у сфері бухгалтерського обліку, одним з яких є питання розбіжностей у регулюванні бухгалтерського обліку та процес запровадження МСФЗ в Україні.

5 жовтня 2017 року Верховна Рада України проголосувала за законопроект №4646-д, який зобов'язує українські компанії застосовувати міжнародні стандарти для складання річної звітності. Частково нові правила запрацювали з 1 січня 2018 року, повною мірою закон набув чинності з 1 січня 2019 року.

Ключовим нормативним документом, який відіграв важливу роль у реформуванні системи бухгалтерського обліку і звітності в Україні відповідно до МСФЗ була Програма реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів, затверджена постановою КМУ від 28.10.1998 р. №1706, основними завданнями якої були:

1) створення системи національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку і звітності, яка забезпечить потрібною інформацією користувачів, передусім інвесторів;

2) забезпечення зв'язку реформування бухгалтерського обліку з основними тенденціями гармонізації стандартів на міжнародному рівні та станом економічно-правового середовища і ринкових відносин в Україні;

3) надання методичної допомоги у впровадженні та використанні реформованої системи бухгалтерського обліку [2].

Рада Міністрів ЄС приймає законодавчі акти (директиви та регламенти), які регулюють бухгалтерський облік і є обов'язковими для застосування країнами-членами ЄС. На сьогодні бухгалтерський облік та фінансова звітність ЄС регламентуються наступними директивами:

— Четверта Директива «Форма та зміст річного фінансового звіту компаній» (1978 р.);

— Сьома Директива «Вимоги до підготовки консолідованої фінансової звітності та методи підготовки» (1983 р.)

Порівняльний аналіз нормативно-правового забезпечення бухгалтерського обліку і звітності, а також його практичного застосування в Україні та норм Директив дає змогу виявити низку розбіжностей. Перша й головна розбіжність, яка перешкоджатиме інтеграції фінансової звітності вітчизняних підприємств у відповідне інформаційне поле Євросоюзу, полягає в тому, що в країнах ЄС та в Україні різні критерії поділу підприємств на великі,

середні й малі. Ця обставина заважає виробленню в нашій державі однакових із ЄС підходів до визначення периметру застосування МСФЗ, П(С)БО та міжнародного стандарту для малого й середнього підприємництва.

В Україні відбувається тривалий процес адаптації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності за допомогою стандартизації та гармонізації з МСФЗ. Результати аналізу стратегії застосування МСФЗ в Україні, як одного з найважливіших нормативних документів, загалом показують позитивну тенденцію у формуванні та створенні законодавчо-нормативних, методологічних, методичних та організаційних передумов для застосування МСФЗ при складанні фінансової звітності суб'єктами господарювання. Але впровадження міжнародних стандартів обліку і звітності у державному та приватному секторі в Україні сприяє появі низки проблем.

На макроекономічному рівні до проблем впровадження МСФЗ можна зарахувати:

1. Нерозуміння характеру та суті МСФЗ.
2. Відсутність відповідних механізмів для контролю за процесом переходу на МСФЗ.
3. Суттєві відмінності між МСФЗ та національними П(С)БО.
4. Недоцільність застосування МСФЗ підприємствами, для яких перехід законодавчо необов'язковий.
6. Відсутність можливості здійснювати ефективний нагляд за дотриманням МСФЗ.
7. Невідповідність між вимогами бухгалтерського обліку та аудиту.
8. Відсутність належним чином розроблених методик переходу.
9. Недостатня підготовленість до переходу на МСФЗ [3].

Розвиток системи бухгалтерського обліку в Україні ізольовано від світових тенденцій його розвитку не можливий в умовах світової глобалізації. Законодавчі зміни, що відбулися останнім часом в плані реформування бухгалтерського обліку, є лише першим кроком до запровадження застосування МСФЗ в Україні. Ці зміни потребують невідкладного здійснення ряду заходів на всіх рівнях ієрархії інституціонального забезпечення запровадження МСФЗ, успішна реалізація яких в результаті має сприяти поступовому входженню України до країн, що мають методологічний вплив на розвиток глобальної системи бухгалтерського обліку. Це дасть можливість врахувати національні інтереси та інституціональні особливості розвитку вітчизняної економіки в плані більш привабливого та достовірного висвітлення цінностей притаманним вітчизняній економіці.

Отже, гармонізація обліку в умовах євроінтеграції дає нові можливості для українців при використанні МСФЗ. Наближення принципів ведення бухгалтерського обліку до міжнародних стандартів – це безумовний плюс. Для найбільш ефективного впровадження МСФЗ українському уряду потрібно краще гармонізувати чинне законодавство та міжнародні стандарти. Цей процес має відбуватися на принципі системності, оскільки лише поступова і чітко контрольована структура застосування може дати позитивні результати.

Українським бухгалтерам доведеться освоїти нові системи, проте це дозволить вивести наших вітчизняних спеціалістів на новий рівень.

Список використаних джерел:

1. Шипіна С. Б. Зарубіжний досвід розкриття інформації про фінансові результати у фінансовій звітності за МСФЗ [Електронний ресурс] / С. Б. Шипіна // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. – 2016. – Вип. 17(4). – С. 147-150. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_17\(4\)_38](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_17(4)_38).
2. Програма реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів від 28.10.1998 р. №1706 / Кабінет Міністрів України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.golovbukh.ua/regulations/8451/467838/>.
3. Мельник А. Ф. Європейський Союз: інституційні та економічні основи інтеграції : навч. посібн. / А. Ф. Мельник, І. О. Івашук, І. Д. Бенько– Тернопіль : Матвей, 2014. – 410 с.
4. Бенько І. Д. Облік, аналіз і аудит в контексті Європейської інтеграції України. Особливості застосування міжнародних стандартів фінансової звітності у телекомунікаційних компаніях : моногр. / за заг. ред. М. С. Пашкевич ; Мін-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Дніпропетровськ : НГУ, 2015.
5. Міністерство фінансів України. Міжнародні стандарти фінансової звітності. Перелік країн, що застосовують МСФЗ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://msfz.minfin.gov.ua>.

ВИКОРИСТАННЯ ІНДЕКСНОГО МЕТОДУ ДЛЯ ДІАГНОСТУВАННЯ МОЖЛИВИХ ДИСПРОПОРЦІЙ В ГОСПОДАРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Костюк В. О., канд. екон. наук, Мількін І. В., ст. викл., Махник М. С., студентка, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Для характеристики різноманітних соціально-економічних явищ і процесів, що відбуваються на окремих підприємствах, у статистичних дослідженнях широко використовується індексний метод, який займає особливе місце серед інших статистичних методів. Індекс - це статистичний показник, що характеризує зміну соціально-економічних явищ і процесів у часі, просторі, порівняно з планом (нормою, стандартом). Формою вираження індексів є коефіцієнти, проценти, проміле, продециміле, просантиміле. Індекс, як і будь-який статистичний показник, поєднує в собі якісний і кількісний аспекти. Назва індексу відображає соціально- економічний зміст показника, його числове значення – інтенсивність змін, або ступінь відхилень. Індокси завжди характеризують співвідношення однойменних суспільних явищ – цін, продукції, її собівартості, продуктивності праці та ін., що відображаються в назві індексів. За допомогою індексів (індексного методу) вирішують такі основні завдання:

– вивчення загальної зміни складного соціально-економічного явища в динаміці, територіальному порівнянні, зіставленні з нормативами, планами, прогнозами;